

Samband mellan fatigue och vitamin D hos patienter med palliativ diagnos

Analys av baslinjedata från Palliative-D studien

Caritha Klasson^{1,2}, Maria Helde Frankling^{1,2}, Carina Sandberg³, Marie Nordström³, Linda Björkhem-Bergman^{1,2,3}

¹ASIH Stockholm Södra och ²Karolinska Institutet, NVS, Sektionen för Klinisk Geriatrik och ³ASIH Stockholms Sjukhem

SYFTE:

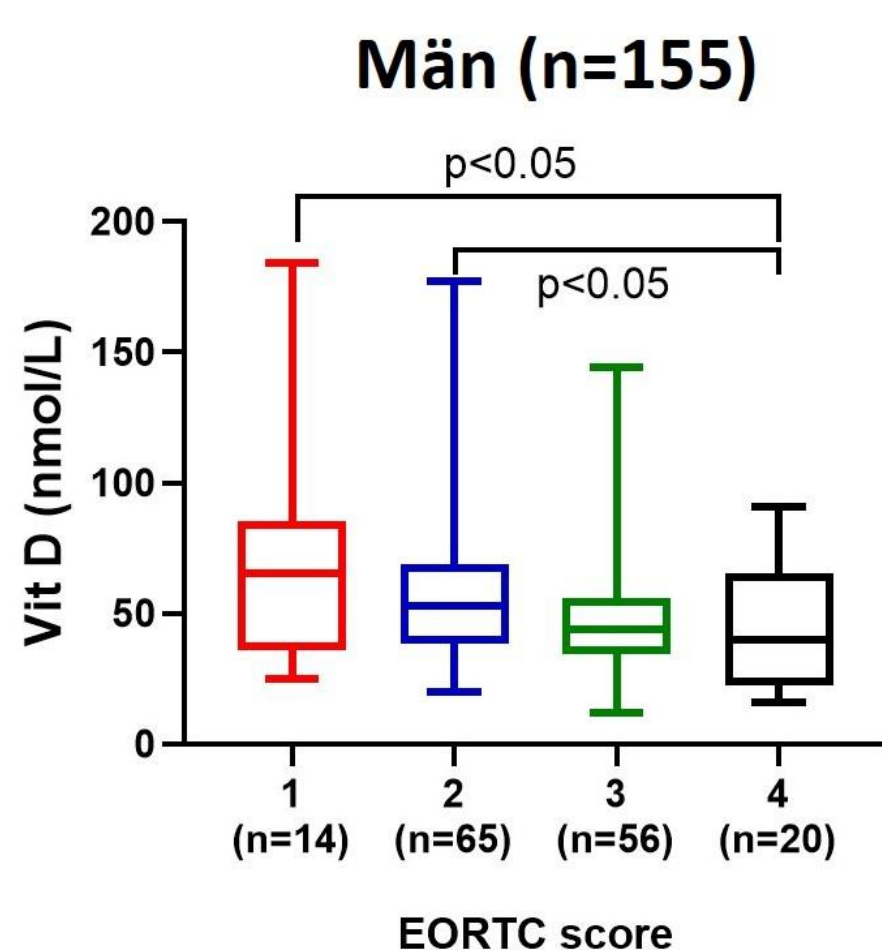
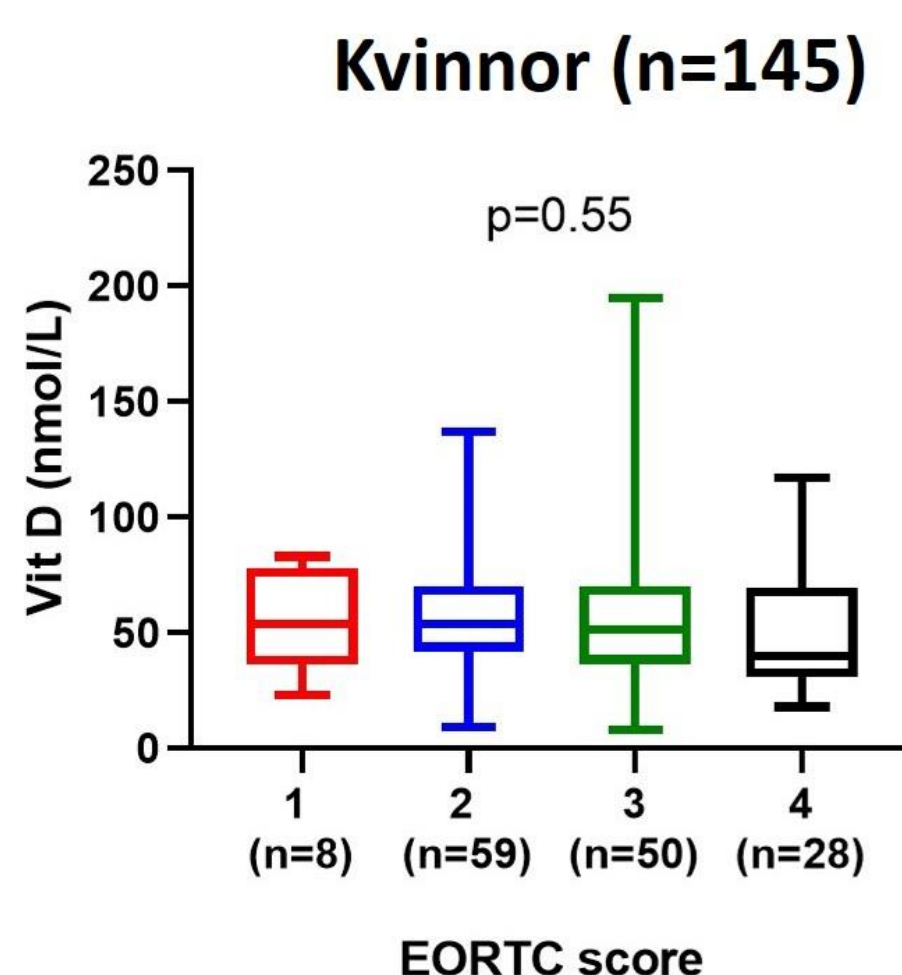
Finns det ett samband mellan vitamin D och självskattad fatigue hos patienter med palliativ cancerdiagnos?

Bakgrund

Fatigue skattas ofta högt av patienter med palliativ cancerdiagnos, vilket kan ha negativ inverkan på patientens livskvalitet. Orsaken till fatigue är flerdimensionell och tydliga konsensus rörande behandling saknas. Idag saknas kunskap om det finns ett samband mellan vitamin D och fatigue hos patienter med palliativ cancerdiagnos.

Metod

Baslinjevärden, dvs innan start av behandling, från de första 300 inkluderade patienterna i Palliative-D studien användes för att svara på frågeställningen. Palliative-D studien är en randomiserad, placebo-kontrollerad, dubbel-blind studie där syftet är att undersöka om vitamin D behandling till patienter med palliativ cancerdiagnos kan minska smärta, antalet infektioner och minska fatigue, samt öka livskvaliteten.

Fatigue: EORTC-skala

Har du känt dig trött under veckan som gått?

1. Inte alls
2. Lite
3. En hel del
4. Mycket

Resultat

Korrelation mellan lågt vitamin D och självskattad fatigue, uppmätt med ESAS, visade ingen tydlig signifikans ($p=0.06$). Däremot påvisades en signifikant korrelation mellan lågt vitamin D och fatigue vid mätning med EORTC ($p=0.01$). När analyserna delades upp i män ($n=155$) och kvinnor ($n=145$) påvisades en stark korrelation endast hos män ($p=0.01$) men inte hos kvinnor ($p=0.17$).

Män som hade skattat en hög grad av fatigue, EORTC score 4, hade signifikant lägre vitamin D nivåer än de som inte hade någon eller bara lite grad av fatigue, EORTC score 1 och 2 ($p<0.05$).

Sammanfattning:

Analysen visar att det finns en korrelation mellan fatigue och vitamin D hos män, men kan inte påvisas i samma utsträckning hos kvinnor. Palliative-D studien, klar under 2020, kommer visa om vitamin D behandling kan minska fatigue hos både män och kvinnor med palliativ cancerdiagnos.